

Kohtunike Kogu juhatuse ja EJL büroo ümarlaud
10. september 2026

Osalesid:

Kohtunike Kogu juhatuse liikmed: Raimo Ronimois, Mihkel Nanist, Jaan Lepajõe, Kuldar Põder, Pait Peri

EJL büroo töötajad: Avely Austa, Urmas Karlson, Evelin Idarand

Protokollis: Evelin Idarand

Kohtumise alguses lepitakse kokku, et EJL büroo ja Kohtunike Kogu juhatuse koostöö parandamiseks võiks sarnaseid ümarlauakohtumisi korraldada regulaarselt, näiteks kaks korda aastas. Rõhutatakse, et kohtumise eesmärk on koostöö arendamine ja Eesti jalgrattaspordi edendamine ning aruteluks välja toodud tähelepanekuid ei käsitleta isikliku kriitikana.

1. Kohtunike arenguvõimalused ja välisvõistlustel praktiseerimine

Arutati

Senine välisvõistlustel praktiseerimise võimaluste leidmine on toimunud erinevaid kanaleid pidi ning puudunud on ühtne protsess. Osa kohtunikke on pöördunud otse EJL büroo poole, osa on ise välisvõistluste korraldajatega ühendust võtnud ning maanteekohtunikel on hästi toimiv võimalus Nordic Cyclingu kaudu. Leiti, et selline süsteem ei anna Kohtunike Kogu juhatusele ega EJL büroole terviklikku ülevaadet sellest, millised kohtunikud soovivad areneda, millistes distsipliinides on järelkasvu kõige rohkem vaja ning kuhu oleks mõistlik ressursse suunata.

Urmas Karlson selgitas, et EJL saab vajadusel aidata korraldajate ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kontaktide loomisel, kuid praktikavõimalused sõltuvad võistluse tasemest ja korraldaja võimalustest. UCI ja UEC tiitlivõistlustele ei ole võimalik kohtunikke lihtsalt praktikale saata, samas on võimalik otsida võimalusi näiteks Euroopa karikaetappidelt ja teistelt sobiva tasemega võistlustelt.

Aruteluks peeti oluliseks, et välispraktikale suunamine oleks seotud kohtuniku tegeliku arengusoovi ja perspektiiviga. Tekkis mõte, et arengust huvitatud kohtunikud koostavad individuaalsed ühe- või mitmeaastased arenguplaanid, mille põhjal saaks planeerida praktikate vajadust ning EJL teaks varakult, millistes distsipliinides ja kui palju praktikakohti otsida. Samuti tuleks läbi mõelda, kui palju välispraktikat on ühe kohtuniku arenguks mõistlik ja vajalik, et võimalused ei koonduks ainult kõige aktiivsematele inimestele.

Lepiti kokku, et välispraktikast huvitatud kohtunik pöördub esmalt Kohtunike Kogu juhatuse poole. KKJ hindab kandidaate, seab vajadusel prioriteedid ning edastab EJL büroole kandidaadid, kelle arengut peetakse põhjendatuks. EJL aitab seejärel leida kontakte ja võimalikke praktikakohti. Kui kohtunik pöördub otse EJL büroo poole, suunatakse ta esmalt KKJ poole.

EJL-i transpordi hüvitise maksmine peaks edaspidi olema seotud KKJ-ga kooskõlastatud arenguplaani ja praktikaga. EJL büroo kontaktisikuks on Urmas Karlson (urmas@ejl.ee).

2. Kohtunikud 3. kategooria võistlustel

Arutati

Arutelu ajendas olukord, kus mõni 3. kategooria võistluse korraldaja on loobunud kohtuniku kasutamisest. Toodi välja, et 3. kategooria võistlus ei ole alati rahvaspordivõistlus.

Samas leiti, et kohtuniku kohustuslikuks muutmine igal 3. kategooria võistlusel ei pruugi olla põhjendatud. Näiteks Škoda kolmapäevakute puhul ei ole kohtuniku kasutamine olnud vajalik. Seetõttu peaks regulatsioon võimaldama eristada võistlusi, kus kohtuniku kohalolek on sisuliselt vajalik, ja neid, kus korraldaja saab põhjendatult ilma kohtunikuta hakkama.

Arutati ka pikemat perspektiivi, kus võistluste kategooriaid vähendatakse. Leiti, et enne seda tuleb kohtunike kasutamise põhimõtted selgelt reguleerida, et ei tekiks olukorda, kus kohtunikke kasutatakse ainult EMV-I ja sellega kaotatakse kohtunikel praktiseerimise ja arenemise võimalused, mis omakorda tähendaks, et EMV-I ei ole kohtunikud parimas vormis.

Rõhutati, et küsimus ei ole ainult kohtuniku olemasolus, vaid ka kohtunike arvus, kvaliteedis ning nõuete proportsionaalsuses.

Lepiti kokku, et 2027. aasta võistlusreglementi tuleb kohtunike kasutamise põhimõtted täpsemalt sisse kirjutada. Peakohtunik määratakse kõigile EJL kalendrivõistlustele ning peakohtunik räägib korraldajaga läbi, kas ja millist kohtunikuteenust ja kui suures mahus võistlus tegelikult vajab. Kui korraldaja kohtunikuteenust ei vaja peab ta tegema kirjaliku taotluse, miks ta soovib kohtuniku teenusest loobuda.

3. Korraldajate tagasiside kohtunike tööle

Arutati

Leiti, et kohtunike arendamiseks on vaja süsteemsemat tagasisidet korraldajatelt. Praegu jõuab tagasiside EJL-i ja KKJ-ni juhuslikult ning korraldajad ei pruugi julgeda negatiivset tagasisidet otse kohtunikule anda.

Arutati võimalust teha võistluse korraldajatele pärast võistlust lühike tagasiside andmise võimalus. Vorm võiks sisaldada 2-3 küsimust KKJ poolt ja 2-3 küsimust EJL büroo poolt ning võimaldada hinnata nii kohtuniku tööd kui ka koostööd laiemalt. Tagasiside ei peaks olema suunatud karistamisele, vaid kohtunike arendamisele ning korduvate probleemide tuvastamisele.

Ühine seisukoht oli, et tagasisidesüsteemi tasub rakendada. EJL büroo koostab koos KKJ-ga lihtsa tagasisidevormi ning KKJ saab saadud tagasisidet kasutada kohtunike arendamisel.

4. Kohtuniku roll, hoiak ja koostöö korraldajaga

Arutati

EJL tõi välja korraldajatelt saadud tagasiside, mille kohaselt on kohtunike suhtlemisstiil ja nõudmised mõnel juhul jätnud korraldajale negatiivse mulje. Samas rõhutati, et korraldajad teevad suure töö ning nende arv väheneb, mistõttu peaks kohtunik lisaks reeglite järgimise kontrollimisele olema korraldajale professionaalne koostööpartner.

KKJ esindajad tõid välja, et kohtunikud üldiselt hindavad korraldajate panust ning mõistavad võistluse korraldamise keerukust. Probleemide tekkimisel on sageli määravaks kommunikatsioon. Leiti, et suurema temperamendiga osapooled võivad konfliktset olukorda võimendada ning oluline on osata säilitada professionaalsus ka pingelises olukorras.

Arutati kohtunike käitumiskoodeksi või professionaalsete põhimõtete täiendamist ning vajadust käsitleda suhtlemist ja koostööd kohtunike koolitustel. Rõhutati, et erinevatel osapooltel – EJL-il, korraldajal, kohtunikul ja tiimidel on erinevad rollid, kuid kõik peavad suutma samas töökeskkonnas koostööd teha.

Ühine seisukoht oli, et kohtunik peab jääma reeglite rakendamisel professionaalseks, kuid tema roll ei ole korraldajale vastanduda. Probleemide korral tuleb neid kommunikeerida KKJ kaudu ning kasutada tagasisidet kohtunike arendamiseks.

Teema laienes ka kohtunike järelkasvule ning sellele, kuidas tuua kohtunikutöö juurde uusi inimesi. Leiti, et üheks võimaluseks on kaasata rohkem klubide enda liikmeid, kellel on rattaspordi ja võistluste korraldamisega juba olemas kokkupuude. Klubide kaudu võiks jõuda inimesteni, kellel oleks huvi kohtunikutöö vastu, kuid kes ei pruugi praegu teada, kuidas kohtunikuks saada või milliseid samme selleks läbida tuleb.

Arutati, et kohtunikuks saamise võimalused peaksid olema EJL-i kodulehel senisest selgemalt ja lihtsamini leitavad. Praegu ei ole potentsiaalsel huvilisel ühes kohas ülevaadet sellest, millised on kohtunikuks saamise eeldused, kuidas toimub koolitus ja eksami sooritamine ning kelle poole huvi korral pöörduda.

Lepiti kokku, et EJL-i kodulehe kohtunike rubriiki luuakse eraldi alamleht „**Kuidas saada kohtunikuks?**“, kus kirjeldatakse kohtunikuks saamise teekonda, koolitusi, eksamite sooritamist ja kontaktivõimalusi; alamlehe sisulise teksti töötab välja Kohtunike Kogu juhatus ning EJL büroo lisab selle kodulehele.

5. Kohtunike ootused võistluste korraldusele ja tööülesannete piirid

Arutati

Arutati, millised nõuded on võistluse ohutuse, reeglite järgimise ja sportliku õigluse tagamiseks vältimatud ning millistes küsimustes saab olla paindlikum. Toodi välja, et alati ei ole korraldajatel võimalik kõiki kohtuniku ettepanekuid ideaalselt täita, mistõttu on oluline eristada kohustuslikke nõudeid soovitustest ja võimalikest parendusettepanekutest.

Avely Austa tegi ettepaneku, et kohtunik tooks korraldajaga suheldes senisest selgemalt välja, millised tema tähelepanekud tulenevad reglendist või on võistluse läbiviimiseks kindlasti vajalikud nõuded ning millised on soovituslikud ettepanekud võistluse paremaks korraldamiseks. See aitaks korraldajal mõista, millised muudatused tuleb kindlasti ellu viia ja milliste puhul on võimalik lähtuda olemasolevatest võimalustest.

Kohtuniku põhifookus peab olema võistluse sportliku poole kontrollimisel. Kohtuniku ülesanne on aidata tagada korrektne juhend ja reeglite järgimine, kontrollida sportlikke küsimusi ning anda EJL-ile võistlusjärgse raporti kaudu tagasisidet. Korralduslik vastutus jääb korraldajale.

Samuti leiti, et peakohtunik ja korraldaja võiksid enne võistlust selgemalt läbi rääkida ootused, ülesanded ja prioriteedid. See aitaks vältida olukorda, kus kohtunik ja korraldaja tõlgendavad nõuete olulisust erinevalt või kohtunik tegeleb küsimustega, mis kuuluvad eelkõige korraldaja vastutusalasse.

Ühine seisukoht oli, et peakohtunik võiks enne võistlust korraldajaga läbi rääkides selgelt eristama kohustuslikke nõudeid soovituslikest ettepanekutest.

6. Professionaalsed standardid

Arutati

Arutati kohtuniku professionaalset käitumist koolitustel ja võistlustel, sealhulgas alkoholi tarvitamist. Leiti, et kohtunik esindab oma rollis nii Kohtunike Kogu kui ka EJL-i ning peab olema võistlusel töövõimeline ja professionaalne.

Ühine seisukoht oli, et kohtunik ei tohi võistlusülesandeid täita alkoholi mõju all ega jääknähtudega.

7. Kohtunike koolituste korraldus ja kulud

Arutati

Lepiti kokku põhimõttes, et EJL vahendab kohtunike koolitusega otseselt seotud põhjendatud kulud. Koolitusega mitteseotud lisategevused, näiteks sauna kasutamine, ei kuulu EJL-i poolt vahendavate koolituskulude hulka.

8. Aasta kohtunik ja aasta noorkohtunik

Arutati

Täpsustati aasta kohtuniku ja aasta noorkohtuniku tunnustamise põhimõtete muutmise protsessi. 2026. aastal tunnustatakse nii aasta kohtunikku kui ka aasta noorkohtunikku. Edaspidiseks koostatakse eraldi kohtunike tunnustamise süsteem/juhend, mida saab vajadusel muuta KK juhatuse otsusega, ilma et iga muudatus eeldaks KKJ üldkoosoleku otsust.

Lepiti kokku, et KKJ esitab 2026. aasta parima kohtuniku ja parima noorkohtuniku kandidaadid EJL-ile **10. oktoobriks**. Uus tunnustamise juhend valmistatakse ette 2026. aasta lõpuks, et seda saaks rakendada järgmisest hooajast.

9. Protestide esitamise õigus

Arutati

Arutati olukorda nooremates vanuseklassides, kus treener ei pruugi kõigil võistlustel kohal olla ning lapsevanemal puudub praegu võimalus protesti esitada. Päevakorras oli ettepanek võimaldada UCI punkte mitte andvates vanuseklassides protesti esitada ka lapsevanemal.

Leiti, et protesti esitamise õigus ei peaks olema automaatselt igal lapsevanemal. Üks võimalik lahendus on, et klubi määrab eelnevalt konkreetse esindaja, kellel on õigus klubi sportlaste nimel protest esitada. Samas leiti ka, et protesti esitamise õigus peaks olema seotud EJL-i litsentsi

olemasoluga. Protesti võiks esitada litsentsi omav sportlane, treener või muu sportlast esindav isik. Noorsportlase puhul võib selleks olla ka lapsevanem, eeldusel et tal on kehtiv EJL-i litsents.

Ühine seisukoht oli, et protesti esitamise õigus peab olema litsentsi omaval isikul; lapsevanemaks olemine iseenesest protesti esitamise õigust ei anna.

10. Sportlaste võistlusriietus

Arutati Eesti meistrivõistlustel osalevate erasõitjate ning EJL-i liikmeskonda mittekuuluvate klubide sportlaste võistlusriietuse nõudeid. Küsimus tekkis eelkõige sellest, millises riietuses võib sportlane EMV-I osaleda ning kuidas kajastada tema klubilist kuuluvust võistluse protokollis.

Leiti, et EJL-i vaatest käsitletakse EJL-i liikmeks mitteoleva klubi sportlast Eesti meistrivõistlustel sisuliselt erasõitjana, kuna tema klubi ei ole registreeritud EJL-is ega UCI-s. Samas ei pea selline sportlane võistlema eraldi neutraalses või ilma klubitunnusteta riietuses, vaid võib kanda oma klubi võistlusriietust. EMV regulatsiooni mõistes käsitletakse sellist riietust neutraalse võistlusriietusena.

Kuna tegemist ei ole EJL-i liikmesklubiga, ei kajastata selle klubi nime Eesti meistrivõistluste protokollis sportlase klubina.

Samuti peeti vajalikuks sõnastada võistlusriietuse nõuded regulatsioonides üheselt, et oleks selge, millised reeglid kehtivad EJL-i liikmesklubide sportlastele, mitteliikmesklubide sportlastele ja erasõitjatele.

Otsustati, et 2027. aasta regulatsioonides täpsustatakse Eesti meistrivõistluste võistlusriietuse nõudeid. EJL-i liikmeks mitteoleva klubi sportlast käsitletakse EMV-I erasõitjana, kuid tal on lubatud võistelda oma klubi riietuses, mida käsitletakse neutraalse võistlusriietusena. Mitteliikmesklubi nime Eesti meistrivõistluste protokollis ei kajastata.

9. Kohtunike riietus

Arutati kohtunikele ühise riietuse tellimist. EJL saab vajadusel aidata tellimuse korraldamisel, kuid esmalt selgitab KKJ välja kohtunike huvi ning soovitud riideesemed.

10. Kohtunike tööülesannete täitmine ja kontroll

Transtariga seotud juhtumi näitel arutati olukorda, kus korraldaja soovib võistlust läbi viia EJL ja UCI reeglite järgi, aga samal ajal kohapealne ressursid seda ei võimalda. Toodi välja, et 3. kategooria võistlusel on kohtunik sageli võistlusel üksi ning tal ei ole teiste kohtunikuülesannete kõrval võimalik tehnilist kontrolli iseseisvalt läbi viia.

Arutati, kuidas sellistes olukordades oleks võimalik nõutud kontroll siiski korraldada. Leiti, et kohtunik võiks enne võistlust korraldajaga läbi rääkida, kas korraldaja saab leida inimese, kes aitab ülekannete kontrolli läbi viia. See võimaldaks kontrolli korraldada ka olukorras, kus kohtunikul endal puudub selleks kohapeal vajalik ressursid.

Ühine seisukoht oli, et 3. kategooria võistlustel tuleb lähtuda paindlikult võistluse tegelikest võimalustest ning korraldaja soovil püüavad kohtunik ja korraldaja koostöös leida lahenduse ülekannete kontrolli läbiviimiseks.

11. KKJ tagasiside EJL büroole

Leiti, et sarnaseid KKJ juhatuse ja EJL büroo ümarlauakohtumisi tasub jätkata regulaarselt. EJL büroo võiks esitada kohtumise kuupäeva ja kes saab see osaleb.

Järgmiseks ajas planeeritakse jaanuari 2027.

Kokkulepitud järgmised tegevused

Koosolekul lepidi kokku järgmised edasised tegevused:

- KKJ koondab välispraktikast huvitatud kohtunikud ning edastab sobivad kandidaadid EJL-ile. EJL aitab vajadusel leida praktikavõimalusi ja kontakte välisvõistlustel.
- EJL koostöös KKJ-ga täpsustab 2027. aasta võistlusreglemendis 3. kategooria võistlustel kohtunike kasutamise põhimõtteid.
- EJL ja KKJ töötavad välja lihtsa võistlusjärgse tagasisidevormi korraldajatele kohtunike töö ja koostöö kohta.
- KKJ koostab EJL-i kodulehe alamlehe „Kuidas saada kohtunikuks?“ sisu. EJL lisab valminud info kodulehele.
- EJL täpsustab 2027. aasta regulatsioonides EMV võistlusriietuse nõudeid, sealhulgas EJL-i mitteliikmesklubide sportlaste võistlusriietuse ja protokollis kajastamise põhimõtteid.
- KKJ uurib kohtunikelt huvi ühise kohtunikuriietuse ning soovitud riideesemete vastu. Huvi olemasolul aitab EJL tellimuse korraldamisega.
- KKJ esitab 2026. aasta parima kohtuniku ja parima noorkohtuniku EJL-ile hiljemalt 10. oktoobriks 2026.
- KKJ koostab 2026. aasta lõpuks aasta kohtuniku ja aasta noorkohtuniku tunnustamise juhendi.